

PANDEMIA →D2

Wolne na szczepienie przeciw Covid-19 wciąż dobrowolne

Pracodawca może, ale nie musi, udzielić pracownikowi zwolnienia na dzień, w którym zatrudniony ma wyznaczony termin szczepienia przeciwko Covid-19 albo na dzień następnny. Niedługo ma się to jednak zmienić.

TYLKO NA RP.PL/KADRY

Pracodawcy chcą dostępu do paszportów covidowych

Zdaniem Ministerstwa Zdrowia istnieje możliwość weryfikowania statusu zdrowotnego pracowników za pomocą systemu Unijnych Certyfikatów Covid na podstawie dobrowolnej zgody. Innego zdania jest jednak prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

CUDZOZIEMCY →D3

Obywateli spoza Unii trudniej delegować do Niemiec

Obecnie uzyskanie niemieckiej wizy pracowniczej niemal granicą z cudem. Jednak nie każdy obywatel państwa trzeciego musi ją posiadać, aby pracodawca mógł go wysłać do wykonywania czasowej pracy za Odrę.

AKTUALNOŚCI NA **PRAWO.RP.PL****TARCZA ANTYKRYZYSOWA**

Gdy ZUS odmówi ulgi, warto iść do sądu

Sądy uchylają decyzje ZUS odmawiające zwolnienia ze składek, gdy chodzi jedynie o brak wpisu odpowiedniego PKD potwierdzającego faktyczny rodzaj przeważającej działalności.

DR KATARZYNA KALATA

Przedsiębiorcy w okresie pandemii mogli liczyć na zwolnienie z opłacania składek ZUS. Warunkiem przyznania ulgi było złożenie wniosku w określonym terminie, posiadanie statusu płatnika składek w wymaganym okresie oraz posiadanie odpowiedniego kodu PKD.

Z założenia ta regulacja miała na celu niesienie pomocy przedsiębiorcom w trudnych czasach spowodowanych pandemią i wprowadzonymi przez nią licznymi obostrzeniami rządu, które wielu firmom uniemożliwiały osiągnięcie dochodu. W praktyce ZUS wydał jednak wiele decyzji odmawiających przyznania zwolnienia ze składek, gdy płatnik nie figurował w rejestrze REGON z kodem PKD objętym ulgą, choć prowadzi przeważającą działalność gospodarczą ukrytą pod takim kodem. Sądy nie zgadzają się z takim stanowiskiem i w orzeczeniach uchylają decyzje ZUS.

Zakres pomocy

Zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych zostało wprowadzone tzw. tarczą antykryzysową, a dokładnie ustawą z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (tekst jedn. DzU z 2020 r., poz. 1842 ze zm.; dalej: specustawa).

Istotnym orzeczeniem sądu, w którym pochyłono się nad analizą przepisów oraz prawa przedsiębiorcy do zwolnienia z opłacania składek, jest **wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z 26 maja 2021 r. o sygnaturze akt I SA/OI 259/21**. WSA rozpatrzył skargę na decyzję, w której ZUS odmówił prawa do zwolnienia z opłacania składek za listopad 2020 r., uzasadniając to tym, że płatnik nie prowadził działalności gospodarczej oznaczonej kodem PKD podanym we wniosku.

Zgodnie z art. 312o ust. 10 specustawy, płatnik składek mógł skorzystać ze zwolnienia z opłacania składek za okres od 1 do 30 listopada 2020 r., jeżeli:

ZDANIEM AUTORKI

dr Katarzyna Kalata
założycielka HR LEX Sp. z o.o.

Ograniczenie swobody prowadzenia działalności gospodarczej powinno być każdorazowo rekompensowane przedsiębiorcom przez zapewnienie osiągalnego wsparcia materialnego. Odmowa zwolnienia z opłacania składek z powodu braku wpisu kodu PKD do rejestru, przy rzeczywistym wykonywaniu określonej działalności, mija się z celem, jaki przyświecał wprowadzeniu opisanej ulgi. Co istotne, rejestr podmiotów REGON istnieje jedynie dla potrzeb statystycznych, informując o sytuacji ekonomicznej oraz demograficznej państwa. Podanie danych odbiegających od rzeczywistości nie skutkuje zakazem prowadzenia działalności innego rodzaju, niż zostało zapisane w rejestrze.

- na 30 września prowadził przeważającą działalność gospodarczą oznaczoną jednym z wymienionych w przepisie kodów PKD oraz
- uzyskał przychód minimum 40 proc. niższy w stosunku do przychodu z listopada 2019 r.

Z kolei ust. 11 tego przepisu przewiduje, że oceny prowadzonej działalności według kodu PKD dokonuje się na podstawie danych zawartych w rejestrze REGON na 30 września 2020 r.

Sąd analizując powyższe przepisy doszedł do całkowicie innych wniosków niż ZUS. Sprawa dotyczyła płatnika składek, który prowadził placówkę gastronomiczną. W rejestrze REGON nie posiadał wymaganego wpisu kodu przeważającej działalności gospodarczej, który obejmował przygotowywanie i podawanie posił-

ków gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, bez względu na to, czy spożywają oni przygotowywane posiłki na miejscu, biorą je na wynos, czy są im dostarczane. W rzeczywistości przedsiębiorca w swojej działalności zajmował się tymi czynnościami, lecz kod ten nie został wpisany do rejestru REGON.

Ważne fakty, a nie wpis

W ocenie sądu, rodzaj przeważającej działalności należy interpretować jako faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej, a nie istniejący wpis w rejestrze REGON. Uzależnienie istnienia rodzaju prowadzonej działalności od wpisu w rejestrze doprowadziłoby do kuriozalnej sytuacji, w której prawo do zwolnienia z opłacania składek otrzymałby przedsiębiorca, który posiada odpowiedni kod PKD w rejestrze, choć nie wykonuje takiej działalności.

Wpis w rejestrze REGON nie może stanowić jedyne źródło dowodowe, za pomocą którego można wykazać rodzaj prowadzonej działalności. Owszem, taki wpis korzysta z domniemania prawdziwości, jednak można go obalić za pomocą innych środków dowodowych. O tym fakcie powinny decydować również inne środki dowodowe, które wykażą faktyczny rodzaj prowadzonej działalności i podważą znaczenie wpisu w rejestrze.

PRZYKŁAD

Właścicielka restauracji złożyła wniosek o zwolnienie ze składek ZUS za okres od 1 do 30 listopada 2020 r. ZUS odmówił ulgi. Wskazał, że płatnik na 30 września 2020 r. posiadał kod PKD 10.52.Z, który nie uprawnia do zwolnienia z opłacania składek. Restauratorka złożyła skargę podnosząc, że w rejestrze REGON była ujawniona nieaktualna przeważająca działalność. 12 stycznia 2021 r. właścicielka złożyła wniosek o zmianę danych, które zostały wpisane z datą wsteczną, tj. od 1 lipca 2005 r., kiedy to przeważającą działalnością stała się działalność oznaczona kodem PKD 56.10.A. Ponieważ przeważającą działalnością nie była już produkcja lodów, lecz prowadzenie catorocznej kawiarni, sąd przyznał płatnikowi zwolnienie ze składek ZUS.

TEKSTY Z DODATKU DOSTĘPNE

w wersji
elektronicznej
na:

rp.pl/prawo.rp.pl/ZUS

NAPISZ DO NAS

Joanna Kalinowska
redaktor prowadząca
j.kalinowska@rp.pl